

πια χλοερά, μονάς περιζήμους σχεδὸν ἡρεπωμένας, ὃν τὸ ὅριον δίεστων ὑμένιον διὰ τῶν αἰώνων θρησκειῶν καὶ γλώσσαν πάτριον καὶ μουσικὴν ἀρρήτως μελεφδικὴν καὶ γλυκεῖν· καὶ θὰ δυνηθῆς νὰ ἔξυγχησῃ τὸ πλῆθος τῶν μυστηριωδῶν αἰσθητικῶν καὶ τὴν ἀπειρόν τῶν σκέψεων καὶ τῶν διαλογισμῶν μου, οἵτινες ἀκαριαῖς διέρχονται πρὸ ἐμοῦ, ὡς διέκτοντες ὅστερες διασχίζονται τὸ στερέωμα. Ὁλην τὸν ἡμέραν πλανῶμαι εἰς τῆς νήσου τοὺς βράχους, ἀρρητὸν θέλγητρον εὔρεσκων ἐν τῇ ἡρεμεῖ τῇ; περὶ ἐμὲ φύτεως. Σπεύδω ἔκει ἀποφεύγων καὶ τὸ μικρὸν χωρίον μὲ τὰς καταλευκούς οἰκίας καὶ τὰς λιθοστρώτους στεναπούς του, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἔργα τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν, καὶ καταφεύγων εἰς τὴν φύσιν, τὸ ἀριστοτέλην μακρύμα τοῦ Δημηοργοῦ. Τοσύτῳ μᾶλλον, καθ' ὃντος η νήσος μου εὑρίσκεται ἐν καταπλάσει πρωτογόνῳ, παρθενικῇ, ὅπως ἔξελθε τῶν χειρῶν τοῦ Πλάστου. Οὐδεμία ἐν αὐτῇ καλλιέργεια. Τὰ πάντα εὑρίσκονται ἐν τῇ προιωνίᾳ αὐτῶν θέσει καὶ χειρὶ ἀνθρώπου οὐδὲν μετέβαλε τῶν ἐν αὐτῇ. Ἀλλὰ καλάμοι καὶ βρύξ καὶ φύκη καὶ βοτάναι, καὶ ἔλι καὶ βέτοι καὶ θάμνοι καὶ ἄκανθαι ἀποτελοῦσι τὰ δρις τῶν βράχων τῆς νήσου καὶ τῶν γαλανῶν τῆς λίμνης ὑδάτων. Πλουσία χλωρίστις ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ τῆς εἰκόνος τὸ περιθώριον, ἔνθα τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς λίμνης ἀμιλλάται πρὸς τὸ βαθυπέρασιν τῆς φυτείας. "Οτε περὶ τὸ λυκανύχης ἡ πρωινὴ αἴσθησις φέρει τῶν κυμάτων τὸν φλοισθον μέχρι τοῦ παραθύρου μου, καὶ τὸ ἀστρον τῆς αὐγῆς ἀπόχαιρεται μὲ τὸ μποτέμον φῶς του ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὅρους τὴν κοιμωμένην πλάσιν καὶ μετὰ τῆς ἀποτυπωμένης νυκτὸς ἐπανακάμπτουσιν εἰς τὰ ἵδια οἱ πανυγίως· ἐν τῇ λίμνῃ διασκεδάσσαντες, ἀρπαγούντες διὰ τῶν μελεφδικῶν γλυκεῖν τοῦ παραθύρου μου, αἰσθάνομαι ἐν τῇ καρδιᾷ μου σκιρτήματα παιδικῆς χαρᾶς ταχέως ὑποχώρούσσης· εἰς βαθυτάτην μελαγχολίαν. Ἐγέιρομαι μετ' ὅλιγον καὶ ἀνερχόμενος τοὺς βράχους τῆς νήσου παρακολουθῶ διὰ τῶν πτερῶν τῆς φωνασίας μου τὰς ἀπομακρυνομένας λέμβους καὶ νοερῶς παρσταταμι μάρτυς τῶν ἐν αὐταῖς σκηνῶν. Ἀναλογίζομαι τότε τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τὸ μάταιον καὶ μορφῶν, ἀλλὰ ἀκούγοντος· ή φωντείλη μου προμη-

κίνησις καὶ ἡ βοή τῶν διαπειριμένων καλαμώνων σεύνουσι μετ' ὅλιγον πᾶσαν ἐν ἐμοὶ σκέψιν, αἱ εἰκόνες τῶν περὶ ἐμὲ καθίστανται συγκεχυμέναι· πᾶσα αἰσθησίς πανεὶ ἐν ἐμοὶ, καὶ οὕτω ἡ νῦν με καταλαμβάνει χωρὶς οὐδόλως νὰ το ἀντιληφθῶ. Τὸ θέατρον τῆς περὶ ἐμὲ ἀνθούσης καὶ μυροβόλου φύσεως, ἡ ἀπόλυτος γαλήνη, ἡ τις θασίλεμην ἐν τῷ καρδίᾳ μου, ὁ ἀμέριμνος βίος, διὸ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς διέρχομαι, ἡ διαρκῆς κατάνυξης καὶ μυστικὴ συγκένησης, ἡ τις κατέχει τὴν φυγὴν μου, μὲ τοῦθισκαν εἰς κατάστασιν, ἡ ἀδυνατὴ νὰ περιγράψω. Τὴν νύκταν ιστάμενος παρὰ τὸ παράθυρον κατενύσσομαι ἐκ τῆς θέσεως τῶν ἀπειρῶν οὐρανίων θεαμάτων, καὶ σοι ἔξομολογοῦμαι ὅτι οὐδέποτε ἡσθίνθην ἐμάκυτὸν ἐγγύτερον τῆς θείας Προνοίας, δισσὸν ἐν τῇ ήσυχῳ καὶ ἀπλούχῳ ταύτῃ ζωῇ. "Ω! πόσον ἐπειδόμουν νὰ διελθεῖ ἐνταῦθα τὸ ἐπιλοιπόν τῆς ζωῆς μου. Ἐν τῷ υπὲρ τῆς φύσιως ἀγνῷ καὶ ἀκρατήτῳ ἐνθουσιασμῷ, διστις ἀπὸ τίνος μὲ κατέχει, οἰκτέρω αλλοθῶς πάντα τὴν θρησκευτικὴν τοῦ περιθώρου μετατρέψομεν ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ, δυνάμενον δὲ καὶ μὴ προτιμῶντα νὰ διελθῃ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ἀγνωστος καὶ ησυχος, ὃς οἱ ἀνώνυμοι ἔκεινοι ποταμοί, οἱ διασχίζοντες παρθένας καὶ ἀπρόσιτα δάση χωρὶς οὐδεὶς νὰ γνωρίζῃ ποὺ μετεβαλνόντων. Οἰκτέρω πάντα θηρεύοντα τὴν εύτυχισαν ἐν τῇ κοινωνικῇ βιοπάλῃ καὶ τῇ συγκρούσει τῶν πατῶν, καθιστάμενον δὲ ἐνεκα τούτου διαρκεῖς τῆς τύχης πάλγυνον, πτολέμενον διὰ πᾶσαν αὐτῆς δυσμένειν, σύντριμμα θραύσμενον ἐπὶ πάσης παραλίας καὶ μεταπίπτων ἀπὸ ναυαγίου εἰς καταστροφήν.

Ἐγ. Ιωαννίγρος

I. A. Χαρισιάδης.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΤΡΕΛΛΗΣ

"Ολα τάχει ξεχάσεις νὰ τρελλή τὸν ὄνδρα της, τὴν μάνα, τὰ παιδιά της· Κανένα δὲν γνωρίζει μεσ' ἓτη γῆ σᾶν ἔχασ' νὰ φωτιχτὸν τὰ λογικά της.

Καὶ ὅμως τὴν βλέπω σᾶν θὰ κοινηθῇ, μὲν εὐλάβεια νὰ κάνῃ τὸ σταυρό της· γιατὶ ὅλα κι' ἀν τὰ ξέχασε ἡ τρελλή ποτὲ τις δὲν ξεχνάει τὸ Θεό της.

Ἐπέλεντο Σ. Σφρόνιον

Σάμος 1904.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΥ

ΠΩΣ ΖΩΣΙΝ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

(Συγγένεια, ἐδει προηγ. ἀριθ.)

IV

Παρηλθεν ἔτος. Ὁ Μιχαήλ εἶνε πάντοτε εἰς τὴν οἰκεῖαν τοῦ Σαμψών, ἀργάζεται. Μεταξὺ τῶν γνωστῶν τοῦ Σαμψών διεδόθη, διτὶ οὐδέτεραι νὰ καρπούσιατα στερεάς καὶ διαρκῆς, δισσὸν αὐτὸς. Βρχονται πανταχθεῖν νὰ τῷ παραγγελλωσιν μποδήσαται καὶ ὅλιγον κατ' ὅλιγον ησύχτερα εἰσέρχεται εἰς τὸν οἶκόν του.

Μίαν ἡμέραν τοῦ ζειμῶνος, διὸ ποδηματοπούς καὶ διάντροφός του ἐνάθηντο πλησίον διεῖ τοῦ ἄλλου καὶ εργάζοντο. Ἐλκυθρὸν κλειστὸν συρόμενον διὰ τὴν ζωῆς μου. Ἐν τῷ υπὲρ τῆς φύσιως ἀγνῷ καὶ ἀκρατήτῳ ἐνθουσιασμῷ, διστις ἀπὸ τίνος μὲ κατέχει, οἰκτέρω αλλοθῶς πάντα τὴν θρησκευτικὴν τοῦ περιθώρου μετεβαλνόντων. Οἰκτέρω πάντα θηρεύοντα τὴν εύτυχισαν ἐν τῇ κοινωνικῇ βιοπάλῃ καὶ τῇ συγκρούσει τῶν πατῶν, καθιστάμενον δὲ ἐνεκα τούτου διαρκεῖς τῆς τύχης πάλγυνον, πτολέμενον διὰ πᾶσαν αὐτῆς δυσμένειν, σύντριμμα θραύσμενον ἐπὶ πάσης παραλίας καὶ μεταπίπτων ἀπὸ ναυαγίου εἰς καταστροφήν.

"Ο Σαμψών ἦγέρθη, ὑπεκλιθή καὶ ἴθεώρησε τὸν ἐπισκέπτην μετ' ἐκπλήξεως ἄμα καὶ θαυμασμοῦ. Οδέποτε εἰς τὴν ζωῆς του εἶχεν ιδεῖς ἀνθρώπων ὡς αὐτόν. Ἐκεῖνος ἦτοι ισχυνός, διοικητής τοῦ Σαμψών, ἔτι ισχυνοτέρας. Ἐν μέσῳ τῆς εἰκονογενέας ταύτης, διοικητής τοῦ Σαμψών, ἔτι ξέρεις της δροφῆς. Μόνος του κατειχεῖ τὸ τέταρτον τοῦ διαμάτιου.

"Ο Σαμψών ἦγέρθη, ὑπεκλιθή καὶ ἴθεώρησε τὸν ἐπισκέπτην μετ' ἐκπλήξεως ἄμα καὶ θαυμασμοῦ. Οδέποτε εἰς τὴν ζωῆς του εἶχεν ιδεῖς ἀνθρώπων ὡς αὐτόν. Ἐκεῖνος ἦτοι ισχυνός, διοικητής τοῦ Σαμψών, ἔτι ισχυνοτέρας. Ἐν μέσῳ τῆς εἰκονογενέας ταύτης, διοικητής τοῦ Σαμψών, ἔτι ξέρεις της δροφῆς. Μόνος του κατειχεῖ τὸ τέταρτον τοῦ διαμάτιου.

"Ο Σαμψών ἦγέρθη, ὑπεκλιθή καὶ ἴθεώρησε τὸν

Ο κύριος ἐπτερνίσθη, ἀφήσεσ τὴν μηλωτήν του, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θεατρίου καὶ εἶπεν·

— Ποτὸς εἶναι ὁ μάστορης ἑδῶ;

Ο Σαμψών παρουσιάσθη.

— Βγά, χύρε.

Ο κύριος ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν θεατρέτην.

— Φέρε μοι τὰ ἐμπορεύματα.

Ο ὑπηρέτης φέρει τὸ δέμα, τὸ ὄπιον ὁ κύριος ἀναγέρει ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Τάρχα, ὑποδηματοποιε, κύττατε.

Ο Σαμψών φηλαρεῖ, ἔξετάζει καὶ λέγει·

— Καλὸν πράγμα, πρώτη ποιότης.

— Καὶ βεβαίως εἴναι καλόν, ἀνθρώπε μου εἴμαι βέβαιος δι τοτὲ δὲν εἶδες παρόμιον, εἴναι γερμανικὸν καὶ μοι ἐστολίσειν εἴκοσι ρούσια.

Ο Σαμψών ταράσσεται·

— Πῶς θὰ θέτω διματόν νὰ ἴδω παρόμιον ἐμπόρευμα; εἰς τὸν τόπον μας δὲν ἔχομεν.

— Βεβαίως. Δύνασται μὲ αὐτά τὰ ὄπια νὰ μοι κάμησις ὑποδήματα εἰς τὸν πόδα μου;

— Αναμφιδότως, ἀναλαμβάνω.

Ο χονδρὸς κύριος ἐπανέλαβεν.

— Εννόσον καλῶς, ἀνθρώπε μου, δι τὸν ἐργάζεσαι διὰ τὸν τυχόντα, μὲ τιποτένηα ἐμπορεύματα· μοι κρείανται ὑποδήματα, τὰ ὄπια νὰ φορέω ἐπὶ ἐν τοῖς χωρὶς νὰ χαλάσουν, χωρὶς νὰ ξερραφεῖν. Προσπάθησε νὰ κόψῃς καταλλήλως τὸ δέρμα, τὸ πᾶν ἔξαρτεται ἀπὸ τὸ κόψιμον. Ἐάν φοβήσαι μήπως δὲν ἐπιτύχῃς, θὰ κάμης καλὴ νά μοι τὸ εἴπης καὶ νὰ μὴ ἔγγισῃ τὸ δέρμα μου. Ενθυμεῦ δι τὸ έάν τὰ ὑποδήματα ξερραφεῖν η χαλάσουν, θὰ σὲ φυλακίσω. Έάν μοι ἀρέσωσι θὰ σοι πτηνωσω δέκα ρούσια διὰ τὴν ἔργασίαν σου.

Ο Σαμψών ήτο πολὺ στενολωρημέος. Ήπως ν' ἀρνήθη τοιστόν ἔργασίαν, ἀλλὰ συνάμα καὶ πῶς νὰ δεχθῇ μὲ τοιστόν δρους. Εἴκαμε νεῦμα εἰς τὸν Μιχαήλ καὶ τοῦ ἐψιθρίστεν·

— Πρέπει ν' ἀναλάβωμεν;

Ο Μιχαήλ εἶπε νολὴ δι τὸν θεατρόν του νεύματος, καὶ ὁ Σαμψών, ἐνθαρρυνθεὶς, ἐδίλωσεν δι τὸ θέατρον τὴν ἔργασίαν. Ο κύριος λέγει τότε εἰς τὸν θεατρέτην του νὰ ἐκβάλῃ τὸ δέρμα τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ ποδοῦ.

— Ηδέρε μοι μέτρα!

Ο Σαμψών κρίπτει τα νίκαι γύρω του. — θὰ διπλό-

νει εἰς δύο κατὰ μῆκος καὶ ἀρχίζει νὰ λαμβάνῃ τὰ μέτρα τοῦ ποδοῦ, τοῦ ταρσοῦ, τοῦ εύρους τῶν δακτύλων, τοῦ πάχυσα τῆς κνήμης.

— Λάβε τὰ μέτρα εἰς τρόπον ὥστε τὰ ὑποδήματά μου νὰ εἶναι εὐρέα. Ποτὸς εἶναι λότιόν αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος; ἡρώτησε τὸν Σαμψών δεικνύνα τὸν Μιχαήλ.

— Εἶναι ὁ ἐργάτης μου, εἶπεν ὁ Σαμψών, ἔκεινος, δι τοῖς θάρψῃ τὰ ὑποδήματα.

— Καλά! δι τὸν θέματα δι τὰ ὑποδήματα πρέπει νὰ κρατήσωσιν ἐν ἐτοῖς.

Ο Σαμψών παρατηρεῖ ἐπίσης τὸν Μιχαήλ καὶ βλέπει δι τοῖς οὐδόλως προσέγγισεν εἰς τὸν χονδρὸν κύριον, ἀλλὰ δι τοῖς ὄρθιαλμονς ἐπιμόνιας προστηλαμένους πρὸς τὴν γωνίαν τοῦ δωματίου, ὡς εἰ κατί τι ἐφέλκυσε τὴν προσοχὴν του. Ο Μιχαήλ παρετήρει, παρετήρει ἀπρηντήρησε νὰ γελάξῃ τὸ πρεσβωπόν του ἐφάντη εὐχαριστημένον.

— Τι μουρμουρίζει μέστος τὰ δάντια του αὐτοῦ; ἡρώτησεν δι τοῦ κύριος καλλίτερα θὰ ἔκαμεν νὰ σκεφθῇ διὰ τὰ ὑποδήματά μου·

— Θὰ τὰ ἔχητε ἀκριβῶς, τότε θέτου θὰ σᾶς χρειασθοῦν, ἀπότητεν δι τοῦ Μιχαήλ.

— Τὸ ἐπίτιτο, ἐπανέλαβεν δι τοῦ κύριος.

— Επειτα ἐφόρετε πάλιν τὸ ὑποδήματα του, ἐτύλιχθη εἰς τὴν εὐρεάν του μηλωτήν καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν θύραν ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐσπευδεῖ πολὺ καὶ δὲν προσέγγισε, ἐκτύπωσε τὸ μέτωπό του. Εθλασθήκησεν, ἀνύλθη πάλιν εἰς τὸ ἐλκυθρὸν καὶ ἀπερκύρινθη ταχέως.

— Ανθρώπος μιὰ φορά, εἶπεν ὁ Σαμψών, κατέστρεψε σχεδόν τὸ θραύσον, ἀλλὰ δὲν πειράζει.

— Η Μαρίνα προτέθηκεν.

— Καὶ μόλις ταῦτα καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποθηκάσκουν ὡς ἡμεῖς, μολονότι φτίνονται δυνατώτεροι καὶ πληρεῖς ζωῆς.

VII

Ο Σαμψών εἶπεν εἰς τὸν Μιχαήλ·

— Ανελάβομεν αὐτὴν τὴν ἔργασίαν. Φθάνει νὰ μὴ πάθωμεν τίποτε τὸ ἐμπόρευμα εἶναι ἀκρεῖον καὶ δι τοῦ κύριος δὲν φτίνεται εἰκολος. Σὺ βλέπεις καλλίτερον καὶ εἰπαὶ ἐπιτηδεύστερος ἀπὸ ἐμὲ διὰ τὸ κόψιμον τῶν ὑποδημάτων. Ιδού τὰ μέτρα, ἀρχίσε νὰ κόπτῃς· ἐν τῷ μεταξῷ θὰ κόψω ἐγὼ τὰς πτέρας.

Ο Μιχαήλ ἔκαμεν δι τοῦ παραγγέλμη, ἔλαβε τὸ δέρμα, τὸ θησαυρόν, εἶπε τῆς τραπέζης καὶ τὸ ξυκόφιν. Η Μαρίνα εἰσῆλθεν, ἐν δι εἰργαζότα καὶ ἔξεπλάγη μεγάλως. Βγνώμιζε τὴν τέχνην τοῦ θεοδηματοποιοῦ καὶ εἶδεν δι τοῦ Μιχαήλ εἶχε κόψει τὸ δέρμα ὡς εἰ πρόκειτο νὰ κάμη μόποδήματα νεκροῦ (α).

— Ήθέλησε νὰ κάμη παρατήρησιν, ἀλλὰ ἐσκέφθησε δὲν ἔνοχης τι εἶπεν δι τοῦ Σαμψών, καλλίτερον εἶναι νὰ μην αναμιχθῇ δι τοῦ Μιχαήλ γνωρίζει καλλίτερον ἀπὸ ἐμὲ τι πάρει νὰ πράξῃ.

— Αφοῦ ἔκαψεν, δι τοῦ Μιχαήλ ξήρισε νὰ ράπτη μεταχειρίζομενος δι τοῦ πατέρην κλωστήν, ὡς ἔπρεπε νὰ κάμη διὰ στερεὰ ὑποδήματα, ἀλλὰ ἀπὸ πατέρην κλωστήν, ἀκριβῶς δι τοῦ Μιχαήλ γνωρίζει δι τὸ θεοδημάτα νεκροῦ.

Η Μαρίνα ἔξεπλάγη ἐπὶ περισσότερον, ἀλλὰ υδεμίαν παστήρησην ἔκαμεν. Ο Μιχαήλ ἐτελεώσε τὸ ράψιμόν του. Μετὰ τὸ δείπνον δι τοῦ Σαμψών θηρέθη καὶ ὑπῆρχε νὰ έδηρ τὴν ἔργασίαν τοῦ συντρόφου του. Βμενενεύ ἔκαπτανος δι τοῦ Μιχαήλ εἶχε κάμει μόποδήματα νεκροῦ μὲ πέλματα πολὺ ἀλεφρό· τὸ δέρμα ήτο κατεστραμμένον. Πῶς θὰ ἔκπομνον δι τοῦ κύριος θὰ ξήρετο νὰ ζητήσῃ τὰ ὑποδήματά του;

Εἶπεν εἰς τὸν Μιχαήλ·

— Τι ἔκαμες, καῦμένε; Εἰς δράσιν θέσιν μὲ ἔβαλες. Ο κύριος εἶχε παραγγείλη ζεῦγος ὑποδημάτων καὶ σού...

Θὰ ἔξηκολουθεῖ νὰ ἐπιτλήτητη τὸν Μιχαήλ, ἀλλὰ ἐκτύπωσεν εἰς τὴν θύραν. Η Μαρίνα ὑπῆρχε νὰ έδηρ εἶναι ἔργωπος προσδένει τὸν ίππον του εἰς τὸ κρίκον τῆς θύρας. Ήτο δι πηγέτης τοῦ χονδρού κυρίου.

— Καλησπέρα, οἶδας σας.

— Καλησπέρα, τί τρέχει;

— Η κυρία μου μὲ στέλλεις διὰ τὰ ὑποδήματα.

— Διὰ τὰ ὑποδήματα;

— Νατ, η κύριος δὲν ἔχει ἀνάγκην ὑποδημάτων. Ο κύριος σᾶς ἀρέσκει χρόνους.

— Τι μᾶς λέγεις;

— Τὴν ἀληθίναιεν Ἀπέθανε καθ' θδόν. “Οταν τὸ ἐλκυθρὸν ἔρθασε πρὸ τῆς οἰκίας, θησαυρός τὴν

(α) Υποδήματα, τὰ ὄπια θέτουσεν ἐν Ρωσίᾳ εἰς τὸν πόδα του νεκρῶν καὶ μὲ τὰ ὄπια ἐκτίθενται οἵτα πρὸ της πατεροθεσίας.

θυρᾶ, ο κύριος ἔκειτο ἀπονος. Βδυσκολεύθημεν πολὺ διὰ νὰ τὸν ἐκβάλωμεν καὶ τὸν μεταφέρωμεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Η κυρία μὲ στοιχείονε να τὸν πάρει γιανεν, ἀλλὰ μὲ τὸ δέρμα νὰ κάμητε πρόδηματα νεκροῦ. Ιδού διατέ θάλιον.

Ο Μιχαήλ ἔρρεψε τὰ ἀλεφρά πέλματα τὰ ὑποδήματα, τὰ ἐπόλεμαν εἰς παντον καὶ τὰ ἰδωκαν εἰς τὸν θεατρέτην.

(Β' πεται συνέχεια)

Σ. Σαριθαξεβάνης

ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗ
ὑπό ΕΑΕΝΗΣ Σ. ΛΑΜΑΡΗ

— εποικοδομητικός —

(Συνέχεια)

Τοῦ Μαρτζώκη ἡ ποίησις ἵναγκαλίζεται τὰ πάντα, καὶ ἐν φυσάρχει εἰς αὐτὴν ὁ κλονισμός, τὸν ὄπιον μᾶς κάμνει νὰ αἰσθανόμεθα εἰς στήχος τοῦ Δάντε πλήρης θρησκείας, διὸν ἀπορρεῖ ἡ ποίησις τοῦ έπου ἡ τῆς ρωμαντικῆς σχολῆς, διότι καὶ ἐλευθέρως ἀπόλυτος πρὸς τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις ὑπάρχει καὶ δυναμίθεα νὰ τὸν συγκαταλέγωμεν μεταξὺ τῶν κλασικῶν ποιητῶν, συμφώνως μὲ τὸ νεώτερον πνεῦμα.

Ἐν θεστατον βλέμμα φίτω ἐπὶ τῆς ποιησεως του ὁ Παγαθείσμός, μὴ δυναμένη νὰ παρασυρθῶ ἐπὶ πλέον, τὸ θεστατὸν δὲ αὐτὸν σταματᾷ εἰς ἐν ποιημά του. Σὲ μια Μόδημα. Μὲ παρέλασις ἀρχαϊκῶν εἰκόνων πρὸ αὐτῆς γίνεται, μὲ παρέλασις ζωντανή, η ὄποια ἔξυπνη τὸν ἀρχαιότερον πολιτικό ομόλογόν του κόπου. Η ἀλητή τῆς ἐπιστήμης, τὰ φῶτα σύμπαντος τοῦ πολιτισμοῦ ἔκει ἀναζώσιν. Εἰς τὰς εἰκόνας αὐτὰς παρελαύνουσιν αἱ μορφαὶ δύο συμφιων ἔθνων, η Ἀγγυπτος καὶ η Ἐλλάς.

Ο “Εκτωρ διαφανεῖται ἐν δηλη τῇ ἀνδρείᾳ του, δ' Ἀχιλλέας μὲ τὸ λαμπυρόν κράνος του, μὲ στήχους τελείας ἀρχαικῆς δυνάμεως.

Kai τὸς Ἐκτορα στὴν πάλη
Νὰ προβάλῃ
Και τὰ δύνα του γὰ τρίη
Μὲ τὸ θάρακα στὰ στήθη
Και τὸ π.θήθη
Τὸ σπαθὶ του γ' ἀρεμῖη.
Και τὴν περιεργαλα
Τ' Ἀχιλλέα
Τρομερὰ γὰ λαμπυρῆ
Μὲ τὸ σφρο του στὸ γέρε
Και τ' ἀσκερι
Νὰ γρομάλη, γὰ χωρίη

Οι στίχοι οιντοι παρουσιάζουν μίαν εικόνα σφραγώσης ἀνδρείας, ἀτρόμητην δυνατήν και φυσικήν. "Αν και καθέρον τὸ μεγαλείον ἀντανακλάται εἰς τὴν ἐξίλιξιν τῆς ἀθανάτου πνοῆς τῆς ἀρχαίστητος, τοῦ τούτοις ὑπάρχει πάντοτε τὸ βάθος, η σύγκρισις, η ψυχολογία και ἐπὶ τῶν λευκῶν αὐτῶν εικόνων τοῦ φωτός. Οἱ τελευταίοι στίχοι μὲ εἰρωνείαν ἐκτοξεύονται, διότι ὁ ποιητὴς ζητεῖ νὰ καρέ μια πρόσωπον ἄφ' ἔνος, μεθώνας ἐκ τοῦ μεγάλειον, και ἀφ' ἑτέρου, δύοτες ληφθόντων τοὺς πόνους, τὰ μια μιᾶς ἐποχῆς δευτέρων.

"Η στίχουργία τῶν Βαρθίων στήλων του, κατὰ πῶτην φοράν ἐν τῇ γεολληνικῇ ποιησεὶ ἀνεφάνη. Διὰ νὰ εὑρωμεν τὴν πηγὴν τῆς στίχουργίας ταῦτης κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, ἀνατρέχομεν εἰς τὴν Ἰταλικὴν ποίησιν. Αἱ μαχεύουσαι αὗται δίσιυσις στροφαῖ, τὰ ἀγνὰ δημιουργήματα τοῦ ποιητοῦ, μετέχουν τῆς ἀρχαίκης γλαγλήν. Ἀνάλογον λεπτομερεστέρων ἔδωσα εἰς τὴν προηγούμεναν μελέτην μου, σήμερον δὲ ὅποτε στρέψω τὸ βλέμμα ἐπὶ ἑτέων ὄριζόντων, μένον νὰ παραβλέω στίχους τινὰς δύναμαι.

"Η ἄνοιξις εἶναι ποίησις, τῆς ὄποιας τὸ καλλιόπος θὰ ζήσῃ μὲ τὴν ἀνοιξίαν τῆς ζωῆς και τῶν ρόδων, τὰ ὄποια χύνουν τὸ ἀδύτερον ἀρώματον ἐπὶ τοῦ ποιήματος αὐτοῦ. Παραθέτω δύο τετράστικα ὡς· φωτεινὸν διάδημα τῆς μελέτης μου ταῦτης.

"Η ἄνοιξις, Ἀγρα, προσέστη
Και λυσόνυγ στοὺς κάμπους τὰ χωρία
Ο ἥδιος στὰ χόρτα, στὰ κρίτα, στὰ ρόδα
Γιὰ ἵδες πόσον χόρει καιρούργια ζεῖ.

'Αγθίζουν οἱ λόροι, η κοιλάδες,
Τὰ δέντρα ἀπὸ κλάύσους γοντώνειν,
'Ακόμη κ' η πέτρα γροικᾶς τὰ εὐωδιαῖς
Στὰ πράτα δρυσάτα φιλιά τ' Ἀπριλιον.

Εἰς τὸ βάθισμα τῶν στίχων αὐτῶν νομίζει τις ὅτι μιᾶς ἀναρμονίου κλίμακος οἱ ἔχει κατέρχονται· και ἡ κάθε συγχροδία σταματᾷ ὅπως ἀφήηται ἐν κενοῖ, εἰς τὸ ὄποιον εἰσδύσσεσσα ἡ φυχή, ὡς ἐν ὄντει, βλέπει νὰ προβάλλῃ τὴν παρθένον τῆς ἀνοίξεως ὡς ἀλληγορίαν ἀναδύμενην Ἀφροδίτην. Ήσσον λικνίζουν οἱ ὄντειράδει; οἵτοι στίχοι! 'Ολόκληρον ἔσφατα ἐξέρχεται ἐν τῶν ἀφύχων· μία φωνή καλεῖ τὴν φύσιν νὲ ἐρτάσῃ ὑπὸ τῆς ζωῆς και τῆς δροσοῦ τὰ φιλήματα. Και ὅμως ὁ μάγος δημιουργὸς μένει νεκρός, ὡς φανερόνυν οἱ τελευταίοι στίχοι του, τεὺς ὄποιος ὁ ἀγνότερος περασμός μὲ καρένι νὰ παραθέσω.

Στὸ στήθος σου ἐπάρω γυρμένος
Ζητεῖς γὰ σοῦ πᾶ ἥρα τραγούδη·
Πουλὶ τυφλωμένο τὴν νύχτα ἐγὼ φάλλω
Τοῦ κόδρου τὴν πάλη μὲ τὸ ἄγρια στοχεῖα

Μὴ θρηνεῖς, μεγάλες δυστυχή! Ας ζήσῃ διὰ τὴν ψυχήν σου οἱ ὄμνοι τοῦ ποθου και τῆς ζωῆς, τὸν ὄποιον ἔνθεμας ἀνύψωσες· και ἔλαβε τὸ φρές ἀπὸ ἀπὸ τὰς ἀκτίνας τῆς φαντασίας σου. 'Ατένισον τὴν εἰκόνα τῆς ἀνοίξεως και λημόνησον οἱ τις ζῆται ἐν τῇ φθορᾷ τῆς Ζήτης.

Ἐλένη Σ. Λάζαρη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΑΞΕΔΙΟΥ

ΕΞ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

(Συνέχεια, ὥστε προηγ. ἀριθ.)

"Ο πόντος ἡτο ἐκτενής και μονότονος· γη δὲν ἐφένετο, τὰ ὄδατα πυκνὰ και βρούσαρδη ἐκτελούντο λιαν ῥηχά διὰ μεγάλα σκάφη και πλωτὰ μένον εἰς ἀτμακάτους.

"Ανιαρά παρήρχοντο αἱ μακραὶ ὄραι, ἀνιαρά και μονότονοι. Και ἡ ουδιδάλεις αὐτὴ δὲν εἶχε θελγύτρον δὲ ημέρα. Τὸ φῦχος και ἡ πεντα μέρη ποπτον τὴν εὐθυμίαν. Υποκοντὶ μέχρι Ταγγανίου... πλὴν ἡμέρες δὲν εἴχομεν προγεματίσει ειμὴ ποτῆ-

ριον τέον και ἐν ψόν, ἐπληπιάζει δὲ ἡ τετάρτη και ἡμίσεια και... νήστεις ἀκόμη, παχαμισούμεν τὴν πεντα και τὴν δίψην μας μόνον μὲ ὄληγον κανέά.

— Γῆ! γῆ! ἐρωνήστην αἰρνης ἀναπνέοντες. Οἱ μύροι τοῦ Σέρζου δὲν ἔχαρησαν μᾶλλον ημῶν εἰς τὴν θέαν ξηράς. Εἰς τὸ βαθός τοῦ δρίζουντος διεγράφη στενὴ και μακρὰ ἡ ἀκτὴ μεγεθυνομένη καθ' ἔσον ἐπρωχωριμένην. Ἰδού δ λιμήν. Διερχόμεθ τοὺς κυματομύραστας, προτοριζόμεθ... Τετέλεσται τὸ ταξεδίον. Εγκατοντα ποζμα καμάρεστον διέχαριστον ἔχειν τέλος. Ἐπὶ τέλος! . . .

Διηγήσυμενα τὴν διάλλα τοῦ τελωνείου Ἑγκαταλείπου τὰς ἀποσκευές και δὲν προτίκων διέτηγην διὰ εἰσέλθων και διέλγων νερόν διπάρηστας ἀκαλεψών τὴν ἀνυπόφορον ἀπόδηλον τῶν ἀποκτολοίων. Τὴν ποδιν τοῦ Ἰλαγανίου, θη διέρχομαι δι νοὶ δ' οἰσεαυ, ἀπὸ τοῦ λιμένος μέχρι τοῦ Ἑλληνικοῦ ξενοδοχείου ἐν ἐλαρροτέττω διφόρων, ημισελες ὥρας ἀπόστασις παρονταίζει εἰς τοὺς διθαλαμούς μους ὡς θέαμα καθηρίστης, τάξεως, ρυμοτομίας, ἐπιμεμελημένους, πλὴν... προκενοῦν μοι μοναδικὴν ἐντύπωσιν Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας... ἔνεις ἀνθανάτων. Βλέπω ὀραταν ποδιν, μεγάλην, πολύανθρωπον, ἐμπορικῶν μέργας ἐμπορικὸς παράγων και λιμὴν τῆς Ἀζοφικῆς, πλὴν... ποῦ εἰναι οἱ κάτοικοι; ἐρωτῶ τὸν συνδέοντα μοι. Ησάρα τὴν κόπωσιν μου, παρατηρῶ τὴν ἔκτακτον ἐρημίαν τῶν κεντρικῶν διδών. 'Αναποδίλη τὴν φερέα κληνήσιν τοῦ Γαλατᾶ, τοῦ Καράκιοι· βλέπω διὰ μέσου τῶν παραθύρων τὴν οἰκιῶν. 'Ερημή! Σποραδικοί τινες διέρχονται τὰς διδών. Κομψαί τινες κυριαί, δὲς παρατηρῶ, και μοι φαίνεται ὅτι, ζώα οἱ οἱ Παρισίνοι, ή κάλλιοι εἰπεῖν, οἱ Περαιωτικοί μας συρμοὶ ἀφριχθώσιν ἐδῶ, ὑρίστανται ταυτίγιον ἀφεύκτως η ἐπιλανθάνονται τῆς κομψότητος τῶν τῶν... πῶς νὲ εἶπω; λεπτομερειῶν, μόνων αὐτῶν ἀποτελουσῶν διόλκηρον τὴν. ἀπόδρυρον ἐπιστήμην τοῦ Smart και τοῦ Chic. 'Αλλ'. δ, τι ἐλλείπει τὸν εἰπικήτου Chic, τὸ προσθέτει η φυσική καλλονή των ὡτει οὐδὲν ἔχουμεν νὲ εἶπωμεν.

Μετὰ τὴν θύελλαν η γαλήνη τῆς κομψῆς τεύτης πόλεως μοι προσμειδή παραδόξως. 'Ονειροπολῶ νὲ ἐγκαταστῶ ἐκεῖ, ἀλλὰ τοῦτο μοι φαίνεται ἀδύνατον. Τὸ Ταγγάνιον, περὶ οὐδὲν ἔχομεν προσεκτήσας λαγάνιος λάγης; ή ημετέρα Μιγάλη

Οὐδὲ πανέλθω, ἀνέκαθεν μετηρέε πόλεις, ἐνῇ τὸ Ελληνικὸν στοιχεῖον οὐδέποτε θειέψην, ἀλλὰ πλεονάει εἰ και στερεῖται Ἑλληνικῆς σχολῆς, περὶ τῆς δὲν ὥρειλον ύ ἀμεριμνήσωσιν δι βρυτάλαντοι διμογενεῖς, θοιού ἐν αυτῷ διέπρεψαν ἐπὶ πλούτῳ και πρόγονοικας δρεταῖς, ἔχει δύο ἑκκλησίες και προκαταρκτικὸν σχολεῖον ἀρρένων, οὐπερ δὲν ἐπεσκέψηται εἰστι.

"Αναπαυθεῖται δῆρες τινας, περὶ τὴν δην και ἡμίσειαν θέρημοι μετανάστες τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν, ἀπέχοντα τοῦ ξενοδοχείου μου περὶ τὴν ημίσειαν ὥραν.

"Επιβιβαζόμεθα διὰ Ροστόβιον ἀπέχον περὶ τὰς τρέπεις δῆρας τοῦ Ταγγανίου, τὴν 11)2χν ἐφικνούμιθον· ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ κληνηπι μεγάλην ἐπικρατεῖ. Λαμπάνομεν ἔνα δίφρον και διελεύνομεν διὰ τῆς κεντρικωτέρας διδών τῆς πόλεως, φωτιζόμενός —εὐχάλαπτος— ὑπὸ τῶν ἡλεκτρικῶν της φράνων. Διακρίνων πλατείας διδών, εὐρέως πεζοδρόμια, ζωκιζουσαν δενδροφυτείαν, πλὴν τὸ φύχος είναι παγετωδές, δέ ζενμος πνεύται και μὲ κακταψήσει και ἀναβάλλω ἐς αὔριον τὴν ἀπόλαυσιν τῶν διθαλαμών.

"Τὴν ἐπομένην συνεχίζω τὰς παραθύρους τοῦ ξενοδοχείου μου. Διακρίνω τὴν Taganrosoi Prospect και κάτι το κοιδόν τρίχον ἐπὶ τῶν συνδέοντα μοι. Ησάρα τὴν κόπωσιν μου, παρατηρῶ τὴν ἔκτακτον ἐρημίαν τῶν κεντρικῶν διδών. 'Αναποδίλη τὴν φερέα κληνήσιν τοῦ Γαλατᾶ, τοῦ Καράκιοι· βλέπω διὰ μέσου τῶν παραθύρων τὴν οἰκιῶν. 'Ερημή! Σποραδικοί τινες διέρχονται τὰς διδών. Κομψαί τινες κυριαί, δὲς παρατηρῶ, και μοι φαίνεται ὅτι, ζώα οἱ οἱ Παρισίνοι, ή κάλλιοι εἰπεῖν, οἱ Περαιωτικοί μας συρμοὶ ἀφριχθώσιν ἐδῶ, ὑρίστανται ταυτίγιον ἀφεύκτως η ἐπιλανθάνονται τῆς κομψότητος τῶν τῶν... πῶς νὲ εἶπω; λεπτομερειῶν, μόνων αὐτῶν ἀποτελουσῶν διόλκηρον τὴν. ἀπόδρυρον ἐπιστήμην τοῦ Smart και τοῦ Chic. 'Αλλ'. δ, τι ἐλλείπει τὸν εἰπικήτου Chic, τὸ προσθέτει η φυσική καλλονή των ὡτει οὐδὲν ἔχουμεν προσεκτήσας λαγάνιος λάγης; ή ημετέρα Μιγάλη

"Καταγίνομαι εἰτα ν' ἔναγινώσκω ρωσιστὶ τὰς ἐπιγραφὰς τῶν καταστημάτων και ζητῶ τὰς προθῆκας των, αἰτίες, μὲ τὴν ἀλιθείαν... περιεπανεῖ πας πινε, εἰ και τὸ ἐσπέρας φωτίζονται διηκτηριού.

"Οὐχ ἔττον τὸ Ροστόβιον κείμενον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ταγάνδος εἰνε οὐδέλλατα πόλεις μετανάστες τοῦ οικοδομών, ἐμπορικῶν, και λιμένων τοῦ οικοδομών, περιέχουσαν διαδόχων. Κληνητικής των σιδηροδρόμων. Λημονοδι ού διερίσκομαι ἐπὶ τῆς διδών τῆς προδόου. Είναι τὸ ἡλεκτρικὸν τράμ.

"Καταγίνομαι εἰτα ν' ἔναγινώσκω ρωσιστὶ τὰς

όνδει, μὲ τὴν διεφορὰν διτὶ τὸ λεπτρὰ ἡμῶν καταστήματα δὲν δύνανται νὰ εὑρθῶσιν ἐνταῦθι ἀλλως τε τὸ Ροστόβιον δὲν εἴνε ἐκ τῶν πρώτων πόλεων τῆς ἀπεράντου Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας.

Όσον δρορῷ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν, ἂς μὲ συγχωρήσωσιν οἱ ἡμέτεροι ἄγχιν ἀδρόφοροις ὅμοδοῖσι, αὕτη δὲν ὑπάρχει τελείως ἐνταῦθι, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς Ταγγάνιον.

Κλέπτουσι, διορύσσουσι, γυμνόνουσι καὶ δὴ . . δολοφονοῦσιν ἡκιστα φιλοφρονητικῶς ἀσ ως ὁ περῆθι τις τὴν ἀκτὴν ἐνὸς μόνου φυνοῦ. Καὶ φροντεῖτε διτὶ οἱ ζέντελεμαν τῆς νυκτός, οἱ ἀπαλίσιοι οὗτοι ἵπποται τοῦ σκάτους, ἀρκοῦνται εἰς μόνον τὸ χρηματοφυλάκιον σας; Ἀπατᾶσθε. Σᾶς ἀφιροῦσι τὸ ἐπανωφόριον καὶ εἴτα σας γυμνόνουσι κυριολεκτικῶς διὰ νὰ σᾶς ἀφήσουσι μὲ τὸ ὑποκάμισον· εἶναι ἀπίστευτον. Κρυμμάζετε; Σᾶς κλείσουτι τὸ στόμα μὲ θανατηφόρῳ γρυνθοκόπιματα. Ἀθεσίασθε; οἵσι φυτεύουσι τὸ στυλέτον εἰς τὴν καρδιὰν διὰ νὰ σᾶς ἀφήσουσιν ἱσος ἐπανωφόριον! Ο λέπτος, ο moreς!

Η Ρωσία εἶναι ο μόνος τόπος τοῦ κόσμου, ἐν φι ἡ αἰονιονυματώδη ποτὰ εἰσὶν ἀπροσέλαστα.

Η βότκα βασιλεύει, ἡ ὥσμιρος καὶ ἔνει τινὸς οὐδεὶς βέττα, ἡ λατρεία τοῦ χωρικοῦ, τὸ παλλάδιον τοῦ ἑράτου καὶ ἡτὶς ἀποκτηνόντες τερπτωδῶς τοῦς θύτας της. Εἰς ὅποιανδήποτε ὥραν ἐξίθῃ τις δὲν βλέπει ἡ παραπλανόντας μεθύσους, δύναταις ναυτιωδῶς βότκες, καταρρέοντας εἰς τὰς γωνίας τῶν ὄδων εἰς δύγκους πλαδαρούς καὶ ἀναισθήτους. Τὸ οὐργὸν ποῦτο πῦρ, ὥπερ κατακαίει καὶ καταστρέφει ὡς θειλατος μάστικ γενεδὲς δλας ἀνθρώπων ενδρώστων, εἶνε τὸ θειὸν νέκταρ δι' αὐτούς, εἰς δὲν θύουσι τοὺς καρποὺς τῆς ἱραγασίας τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναῖκες μὲ ἡλίθια πρόσωπα καὶ ἐντελῶς κτηνώδη, οἵτινες δὲν ιστάνονται ἀλλοθι διδονὴν ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ δταν θέτωσι τὸ στόμιον τῆς πλήρους φιάλης εἰς τὸ στόμα καὶ ἀπενευτὴ κενούσιον αὐτὴν. Εὔτυχως διτὶ εἰς τοιούτον πάθος ἀλκοολισμοῦ εἰς δὲξιχθησαν εἰ μέθυσοι, εῦτοι, ἡ ἔλειψες κατηλεων παρακαλεύει τὴν ἐντελὴ τῶν κάτω τάξεων ἀπώλειαν. Η Κυθέρωντος φροντίμως ποιοῦσα, παρεμπόδισε τὴν λιανικήν τοῦ πυρίου τοῦτον πώλησιν, ἔχουσα αὐτὴ μόνη τὸ μενοκώλιον καὶ ἐκχωροῦσσα τὴν πώλησιν εἰς ἐνὸς τῶν πολιτῶν. Τὸ μέτρον τούτο σωτηρίως μὲν ἐπιδρᾷ, πλὴν

καὶ ὁ ἀλκοολισμὸς οὐχὶ ὀλιγώτερον κερδίζει ἔδαφος ὃς μέραι αποκτηνῶν τὰς λαϊκές τάξεις τερπτωδῶς. Η μέθη εἰνε ἡ κανονικὴ κατάτασις τοῦ πληθείου, διτὶς οὐδέποτε νήφει, εὔτε αύγην, οὐδὲ ἐσπέραν.

Βιργινία ΙΙ. Εὐαγγελίδου
Ἐν Ροστόβῳ 1904.

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ

τοῦ "Ελληνος πεζοπόρου"
Χ. ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

Τοῦ Ἑναγγήλου ἐκ τῆς πόλεως, ἡμῶν διειλθόντος Σμυρναίου πεζοπόρου κυρίου Χαριλάου Πολίτου, ἔσχομεν καὶ ἡμεῖς τὸ εὐτύχητα ἐκ τοῦ σύνεγγυς νὰ γνωρίσωμεν τὴν νεαράν καὶ συμπαθεστάτην μορφὴν καὶ ἐφ' ἕκανόν πρὸς ἡμᾶς διαλεγθέντος, ἐνθουσιωδῶς νὰ θυμασώμεν τὰς μετὰ πολλῆς τῆς χαριτολόγιας περιπτετώδεις ἀφηγησούσεις, τὸ δι' ἐπικινδυνωδεστάτων πεζοπορῶν ἐπιδιωκόμενον τέλος καὶ τὸ ἀκατάσχετον τῆς πρὸς πᾶν τὸ ἐξόχως εὐγένεις καὶ ἰδεῶδες ροπῆς.

Εἰς ἀνάγνωσιν δὲ νεας συγκινητικωτάτης οὐδυσσείας, ἡθέλομεν ἀφεύκτως ὑποδῆλαι τὰς τῆς φλῆς ἀνθεστορίδεων εὐνικοθήτους καὶ ἔβρας ἀναγνωστρίας, ἔαν ἐπεχειροῦμεν ἐνταῦθα, ἐστι καὶ ἐν ἀτελετοῖς οικισμαῖς, τὴν περιγραφὴν καὶ τὴν ἐν τοῖς καθ' ἔκαστα ἀνάπτυξιν τῶν ὅσα διεξελθόντες μετ' οὐκ ὀλίγης τῆς ἐκπλήξεως ἀνέγνωμεν ἐν τῷ πληρεῖ διδοπορικῶν ἐπεισοδίων, ἀλλὰ καὶ ψυχαγωγικῶν τοῦ καπετάνιου Λευκώματος, διότι τὸ πεζοπόρον καὶ συγχαιρόντων αὐτῷ διὰ τὰ τολμητὰ καὶ τὰς ἀγαθὰς τοῦ προθέσεις, ποὺ δὲ ἐγκαρδίως προπεμπόντων αὐτὸν καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐπευχομένων τὴν αἰσίαν τῶν σκοπῶν του προχρήστων.

Ἐν τῷ λευκώματι τούτῳ—καθάπερ καὶ ἐν

ταῖς διαλέξεσιν αὐτοῦ, —πυνατεῖχε τὶς ἐναλλαξῖς τὸν γεννατὸν τοῦτον πεζοπόρον, ὃτι μὲν διερχόμενον τὰς μᾶλλον αὐχενηρὰς καὶ ἀνύδρους ἀφρακανικάς ἐρήμους, διτὲ δὲ περιπατοῦντα ἐπὶ τῶν ἐπιπρεπελάστων καὶ διυθέτων ἀστατικῶν ὄρεων, κακούχυμενον καὶ κινδυνεύοντα νὰ σπαρχῇθῇ ὅπο τοῦ θηρίου ἢ διωκόμενον καὶ ληστεύομενον μπὸ τοῦ ἡμέραρχον λεπτῶν, ὃτὲ δὲ πάλιν εὐρισκόμενον ἐν πεποιητιμέσαις εὐρωπαϊκῆς κοινωνίας καὶ, ἐν τῇ δεῖᾳ τῆς εὐθρευτίας ἐκσκοτήσει, οἰκειούθεν ἀπὸ τοῦ βίηματος συλλόγων καὶ λεσχῶν διατελεγόμενον ὑπὲρ τῶν εὐαγγῶν ἐκπαιδευτικῶν ὑδρυμάτων πεσσῶν τῶν ὑφ' ὃν φιλοζενεῖται διερθρόσαν κοινοτήτων.

Τὰς περιπετειὰς δὲ, τὰς ἐπικινδύνους πεζοπορίας διστάσεις καὶ τὰς ὑπὲρ πλείστων εὐεργετικῶν σκοπῶν εὐγενῆ καὶ φιλάνθρωπα τοῦ κ. Πολίτου σισθήματα, περιτράχως διαπιστοῦντις οὐχὶ μόνον ἀναρθρίμητοι εἰς τῷ Λευκώματι αὐτοῦ ὑπογραφαὶ τῶν κατοικῶν ἀποκέντρων καὶ ἀπομεμαχρυμένων ὡς καὶ πλείστης ἐπιστολῶν μονογραφήματων καὶ σφραγίδων διοικητικῶν κατά τόπους ὑπελλήλων, Προξενείων, Μητροπόλεων, καὶ Δημαρχείων, ποὺ μὲν δεῖξουμένων ἐν χαρφῇ τὸν ἀνθρεπόν πεζοπόρον καὶ συγχαιρόντων αὐτῷ διὰ τὰ τολμητὰ καὶ τὰς ἀγαθὰς τοῦ προθέσεις, ποὺ δὲ ἐγκαρδίως προπεμπόντων αὐτὸν καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐπευχομένων τὴν αἰσίαν τῶν σκοπῶν του προχρήστων.

Τῷ παραδείγματι δὲ τούτων ἐπόμενοί, ἐτίμησαν καὶ ἐνταῦθα τοῦ κ. Πολίτου τὸ Λευκώματα διὰ τῆς περιπτύσσου μὲν ὑπογραφῆς αὐτοῦ δὲ ἀξιότυπος δῆμαρχος Κερασσοῦντος Ἐζαχώτας Καπετάν Γε. ὥργης Πασάς Κωνσταντινίδης, διὰ τῆς ἐπισήμου δὲ τῆς ὄμοιογενῆς ἡμῶν κοινότητος σφραγίδος δὲ ἐκ τῶν ἐφόρων καὶ τακμούς χρέη ἐκτελῶν κ. Α. Δελικάρης μετὰ πολλῶν, ἐννοεῖται, συγχαρητήρων καὶ εὐχαριστιῶν διὰ τὴν ὑφ' ὃν περιπτήσαν πρόσφατη καὶ τούτη τοῦ παρόντος εγχαράξεως ταπεινῆς καὶ ἀτέγουν τετραστίγου στροφῆς, ἣν ἐν τούτοις διό τὸν ὄπονούμενον τίτλον πενχρῆς μὲν, ἀλλ' εἰλικρινῆς κατά τὴν προπομπήν αὐτοῦ πρός τὸν κ. Πολίτην ἀποχαιρετιστήρου προσφωνήσεως, επιτραπήτη τηρίνει καὶ παραβέσωμεν ὥδε ὡς ἐπιδρόμιον τοῦ παρόντος χρονογραφικοῦ ἡμῶν σκαλαθύματος.

"Ἔτι διότι τῶν προμηνούμενων, ἐπιχαρίτως ἐκδημητοῖς τοῦ κ. Πολίτου τὸ Λευκώματα διὰ τοῦ παρόντος πλεόνθησαν ἐκ ψυχῆς εἰλικρινῆς φαλάκτα καὶ πλήθης ἀμετρού εὐχῶν διὰ τὸ κατευθύνον.

μαντικωτάτων τραπεζιτικοῦ καταστήματος κολοσσαίκων καὶ λαθυρινθώδη οὐτως εἰπεῖν νεράν ἐννοχόληποιν, μεθ' ὑπερβαλλούσης στοργῆς θεραπεύει τὰς Μούσας ὑπεξαιρῶν ἐστιν διτέ πτησιν πολυτίμους τεινάς ἐν τοῦ ἔργου του ὥστε: 'Ιδού τὸ ποίημα.'

Εὐτελής της Ιωνίας, εὐγενῶν γονέων κόρος, ὡς ὁ κύλιος διαφράγματος φεύγητος πλανήτης, τὰς ἡμέρας διασκῆταις νέας Ελλην πεζοπόρος καὶ τὸν κόσμον διατρέχει διαρρήσας Χαρίλαος Πολίτης.

Οὕτε δρῆ τὸν πτονηναν, οὕτε θύλαλι, ἀλλ' οὕτε τῶν λαῶν, οὓς εἰδεῖ μόδις: αἰσθηταὶ ἀπόντων πᾶς τόπος ὑπεδέξεται μεγάλην, ἐν εὐχαῖς δὲ εὐγνωμονῶν τὸν προπεμπόν πάσι πόλις.

Τρέχει, διέλθει τὴν σφαράν μετὰ οὐθόνους ἀδάμαστους, γιγαντῶν πεζοπορίας, πλὴν ἐλάχιστες τὸ δέμας· τρέχει, βράζει... Σὲ σκέπαι αὖθις πᾶς τόπος τοῦ παρόντος πρόσπιτος τὸν προπεμπόν πάσι πόλις.

Τοιοῦτο τὸ τοῦ κυρίου Σορτιανοπούλου χριέστατον πολύμα, ὅπερ μέτ' ἀπληστεῖς ἀνικηγωθέντων, προύστων, προύστων τοῦ θυμασίου καὶ καὶ τὰ ἔγκαρδια πρός τὸ ποιησάντα τὸν προχρήστων.

Ἴνα μὴ ὀπτερήσωμεν καὶ ὑποληφθώμεν τῶν ἀλλων ἐν τῷ οὐφηλῷ καὶ μεγάλῳ ποτὸν τοῦ κ. Πολίτου τὸ φιλολογικό οἰκοδομήματι γηθοσύνως προστενηγόντες κατεβίημεν καὶ ἡμεῖς πόνος διασπορῶν καὶ σφραγίδων δικαστητῶν τῆς λίθου διὰ τῆς ἐν τῷ πέρι ποτὸν διό τοι προχειρίδης λευκώματα ἐκ τοῦ προχειρίδου ἐγχαράξεως ταπεινῆς καὶ ἀτέγουν τετραστίγου στροφῆς, ἣν ἐν τούτοις διό τὸν ὄπονούμενον τίτλον πενχρῆς μὲν, ἀλλ' εἰλικρινῆς κατά τὴν προπομπήν αὐτοῦ πρός τὸν κ. Πολίτην ἀποχαιρετιστήρου προσφωνήσεως, επιτραπήτη τηρίνει καὶ παραβέσωμεν ὥδε ὡς ἐπιδρόμιον τοῦ παρόντος χρονογραφικοῦ ἡμῶν σκαλαθύματος.

"Ἔτι διότι τῶν προμηνούμενων, ἐπιχαρίτως ἐκδημητοῖς τοῦ κ. Πολίτου τὸ Λευκώματα διὰ τοῦ παρόντος πλεόνθησαν ἐκ ψυχῆς εἰλικρινῆς φαλάκτα καὶ πλήθης ἀμετρού εὐχῶν διὰ τὸ κατευθύνον.

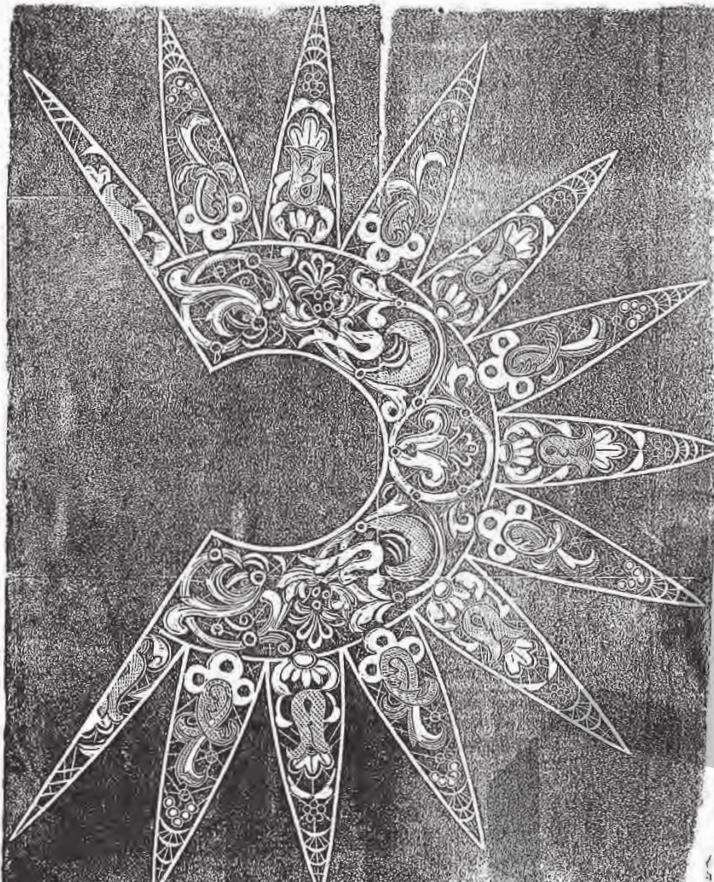
Κερασσοῦς.

ΑΔΥΣ.

ΟΙΚΙΑΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Ένετεικόν τριχάπτον.

Τό είδος τούτο του τριγάπτου, ή 'Ένετεις', το πρώτο προσέλθεν, διότι είναι ένας ονόματης την δημοτική, είναι κομψότατον και χαριστατόν και απαιτεί μικράν σχετικών διαπίνην, διλλά πολλήν διξιότητα περὶ τὴν ἐκτελεστιν.

Περιτροχήλιον ἐξ ἑνετικοῦ τριχάπτου.

Διαφεύγομεν τοῦτο ἀπὸ τῶν γραμμῶν, αἱ ὅποιαι ἀποτελοῦσι τὸ τρικυμίον σχῆμαν προσγλοῦσσαι αὐτὸν μὲν μίαν βελονίαν κάτωθεν, προσγραμμένην ἐξ ἑκατὸν δεκατριών.

Ἀκολούθως περιώπτεται τὸ δε τῷ μεταξὺ ὑπόστροφα τὰ δὲ μένοντα κενὰ πληροῦνται μὲν διαφόρους βελονίας, αἱ ὅποιαι σχηματίζουσι τὰ ἐν ἑκάστῳ φιστονιῷ διάρρρον σφίδια. Τούτων τινὲς εἰναι διπλαῖ σχέδιον πρὸς τὰς τοῦ ἄγγλικοῦ τριγάπτου,

(Ἐπειστα τὸ τελοῦ).

Ἄγλαΐα Πρεβεζίων

ΠΑΝΤΟΙΑ

Μωαμεθανική Σχολή. 'Βιοπεράπη δι' Λύτοκρατορικοῦ Διατάγματος, δημος ὀνομασθῇ με τὸ ὄνομα τοῦ "Δανάκτος προκαταρική Μωαμεθανική σχολὴ Καστελλορίζου ἐσχάτως ἡνέγερθεῖσα δι' ἔρανων τῶν κατόκων τῆς νύσσου ταύτης, καὶ ἀναρτιθῇ ἐπ' αὐτῆς ὁ Λύτοκρατορικὸς Θυρεός.'

Βιοπάτια Βράβευσις. Καὶ ἀλλοτε σοῦρῃ πρὸ πολλοῦ εὑρεύημεν εἰς τὴν εὐάλειαν θύσιον ἀναγγέλωμεν τὴν πάνω ἐπαύειν βράβευσιν τοῦ ὑπὸ ἀξιστημένων καλλιτεχνοῦ ταλαντοῦ ἐκ φύσεως πεπρακισμένου συμπόλιτου ήδων κ. Περιάλεως Γεωργαδόβου ἐν τῇ Διεθνῇ 'Εκδήσεις 'Αθηνῶν τῇ θρησκείᾳ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Γ. τῆς πριγκηποσιστικῆς Λοφίας διὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν αὐτῇ λαμπρά αὐτοῦ καλλιτεχνικά.

Ἡδη μετὰ μεγαλειτέρας ἔπι τοῦ εὐχαριστήσων ἀγγέλλομεν νέαν καλιμίζο· αἳ τι, ἦ, ἐτυχεν ἐπεχάρτως, τικήν, βραβευθῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρου χρυσοῦ μεταλλίου ἐν τῇ Διεθνῇ Γαλλικῇ Ἑβδομάδει τῆς πόλεως Βρυξόλ, ἐν ἥξεντρον εἰκόνα μετ' ἐκτάκτου καλλιτεχνίας ἐπεξειργασμένη διὰ γραμματοσήμων Συγχαρίσοντες αὐτῷ ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν νέαν ταύτην ἀπὸ τοῦφερος κύλιου προσερχομένην τιμητικοτάτην ἐνθάρρυντο, εὐχόμενοι ὅπως τὸ καλλιτεχνικὸν αὐτοῦ ταλαντοῦ ἀμειψθῇ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ διὰ μεγαλειτέρων ἔτη τιμῶν.

ΓΑΜΟΙ

Ἔποδ τὸν χρυσοῦν οδρανὸν αἰσιωτάτων ἀπίθων συζυγικῆς εὐδαιμονίας ἐτελέσθησαν τῇ δηρὶ τρέχοντος ἐν Φαναρίῳ οἱ γάμοι τοῦ διαπεκριμένου ἱεροῦ κ. Ν. Φερμάνογλου μετὰ τῆς καθ' ὅλα ἀνεψιᾶς αὐτοῦ Δος Καλλιρρόης Θ. Κρήτα. Συγχαίροντες θεριδᾶς τῇ κ. Φερμάνογλου εὐχόμενα τελείων καὶ διὸ ἀμάραντον ἔαρ εὐανθῆ τὴν συζυγικὴν αὐτοῦ εὐδαιμονίαν.

Ἐπίστης ἐτελέσθησαν αὐθημέρον ἐν Πέραν οἱ γάμοι τοῦ εύρημάτος ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀγορᾷ γνωστοῦ ἐμπόρου κ. Θεοφ. Χρυσοστόμου μετὰ τῆς νεαρᾶς καὶ χαριτοβρήτου δεσποινῆς Ἀγγελικῆς Ζ. Φυτήλη. Εἴς τοὺς ειδυτεχεῖς νεονύμφους εὐχόμενα ἀνέρελον τὸ μέλλον καὶ ἀνέναν τὸν ροῦν τῶν βιωτικῶν ἀγαθῶν.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

* Λέπεχε εἶ δ δάσκαλος ἀπὸ τὸν γραμματισμένον διο ταξιδίνιο ἀγάνωτο ἀπὸ τὸ γανωμένο.

Αἱ κακαὶ γλώσσαι·

Μεταξὺ δύο φίλων

— Λοιπὸν τὰ ἔμαθες; δ Ἀλέκος ἐπέτυχε ἔνα γάμο περίφημο . . . Νύμη μιὰ φορά!

— Μπά! ποίον ἔτηχε;

— Ἐπῆρι . . . ἔκατον χιλιάδες· ἀλλὰ πᾶς τὴν λέγουν δὲν ἔμαθε.

— ! ! . . . ! !

Κυρά. Μαριώ, γιατί ἔβγαλες τὸ σκυλί ἔξω ;
Μαριγά. Γιατί ἔκλεψτε, κυρία.

Κυρά. Μά δὲν σου εἶπα νὰ μήν κάνεις τίποτα χωρὶς νὰ μὲ ρωτᾶς ; "Ανοίξε τοῦ ἀμέσως !

Μαριγά. (ξαναχρύπιζεται). Κυρία, κυρία, η γάτα τρώει τὰ μπαρμπούνια !

Κυρά. Καὶ τί κάθεσαι ; Δὲν τὴν διώχνεις ;
Μαριγά. Ήθελα πρότια νὰ σᾶς ρωτήσω.

— Τοπετώ, Έλληνη, τὸ σκυλί σου τὸ λές 'Αμασύρ, ἐπειδὴ εἶναι τόσο ώριο.

— "Οχι . . . ἐπειδὴ εἶναι τυφλὸς τὸ καύμένον . . .

ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ Λ. ΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

(ΠΑΠΠΡΟΙ)

συλλογὴ ποιημάτων τυχόντων τοῦ δαψινού στεφάνου ἐν τῷ κατὰ Μάλεν 1902 κρεμένες ποιητικῷ διαγνωστικῷ τοῦ ἐν Σμύρνῃ Πανεπιστημίου Συλλόγου.

Τὸ τεῦχος καλλιτεχνικῶντατα εκτετυπωμένον ἐν *Αθήναις καὶ φέρον ἐν τῇ πρώτῃ πελίδι τὴν εἰδόντα τὴν ποιητρίας αὐτοῦ, ἀφερούσην δὲ εἰς τὴν οὐρανοτάτην Δίκη Κιονίαν, τιμάται ἐνταῦθα ἀδετον γρ. 5

* καλλιτεχν. 8

* χρυσόδετον 12

ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀδετον 6

* καλλιτεχν. 9

* χρυσόδετον 13

ἐν τῷ ἔωτερικῷ ἀδετον φρ. 1 1)2

* καλλιτεχν. 2

* χρυσόδετον 3

Εύπλεκονται μάρνον εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Βοσπόρου. *

Τά. ΕΥΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ καὶ Γ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΑΤΟΥ
Κουρσούδη-Χάρη ἀριθ. 3